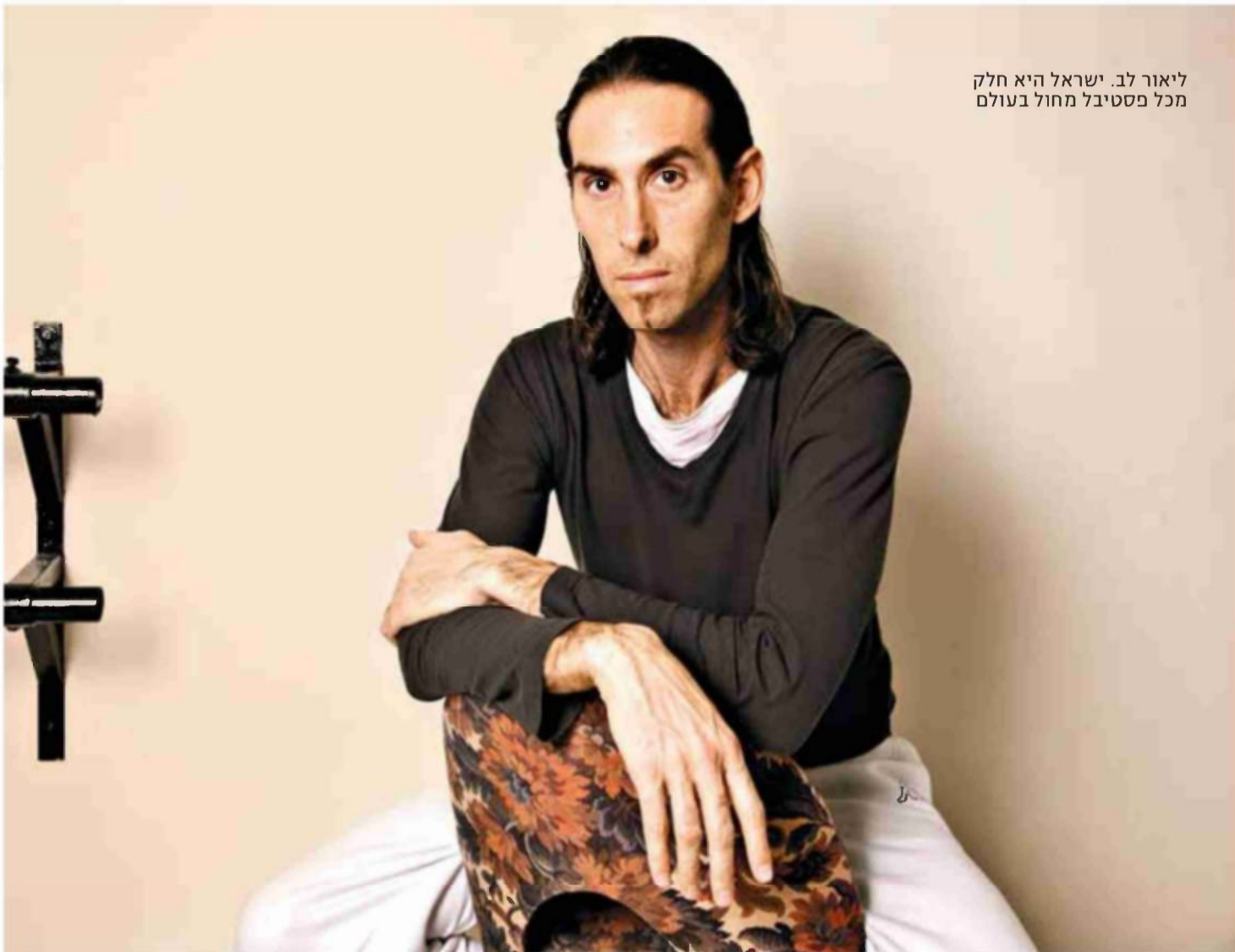

מחול

ליאור לב. ישראל היא חלק מכל פסטיבל מחול בעולם

צילום: לאה גולדה הולטרמן

להגניב את ואגנר

הצעירים בגרמניה כבר לא מתחברים למלחין האנטישמי? הכוריאוגרף הישראלי ליאור לב תיווך להם אותו בעזרת די.ג'יי. השבוע הוא יעלה מופע משלו בישראל / יונתן אסתרקין

ריכרד ואגנר, צריך לקוות, התהפך לא מזמן בקברו. מי שתיווך אותו באחרונה לצעירים בגרמניה הוא ישראלי ויהודי, הכוריאוגרף ליאור לב. ואגנר המלחין האנטישמי נערץ על הנאצים ועל היטלר אישית בשל המוזיקה הפומפוזית שלו, וגם בשל כתביו התיאורטיים הרוויים בשנאת יהודים. מאמרו "היהודים במוזיקה", לדוגמה, שפורסם ב-1850, נחשב לאחד הכתבים המכוננים של האנטישמיות המודרנית. אבל את לב זה לא הרתיע. "זה התחיל אצלי מלשמוע את המוזיקה", הוא מספר. "שמעתי קונצרט של ואגנר, והמוזיקה היתה מרתקת. ואז הלכתי לראות אופרה שלו והשתעממתי למוות. הבנתי שוואגנר מקבל בחברה הגרמנית הילה של קרושה אצל חובבי האופרה המושבעים, אלה שהולכים לפסטיבל השנתי של יצירותיו בעיר ביריית. רובם הגדול מאוד אנשים מבוגרים, עשירים. אבל אני רציתי לתווך אותו לצעירים. אז לקחתי מוטיבים מהמוזיקה שלו ושילבתי אותם במופע מחול מודרני, ואת העיבוד המוזיקלי האלקטרוני עשה די.ג'יי תוך כרי המופע. יצא משהו שקראנו לו 'רינג רימיקס' (רינג הוא קיצור מקובל לטטרלוגיה המפורסמת של ואגנר "טבעת הניבלונגים"), שנמשך בערך 50 דקות וזכה שם להצלחה גדולה".

לא התעלמת מההיבטים האנטישמיים של ואגנר וכאילו נתת לו הכשר? "להפך. העדפתי להראות פנים אחרות של ישראל. כאלה שיודעות להפריד בין המוזיקה לבין האדם, ויכולות לצאת מהתחום המגודר של השנאה והיריבות ולהראות משהו אחר".
היית שוקל מופע עם ואגנר בישראל?
 "לא הייתי פה קרוב ל-20 שנה, וחזרתי לא מזמן, אז אני לא יכול להביע כרגע דעה בפולמוס סביב המוזיקה של ואגנר בארץ. כרגע שום דבר כזה לא על הפרק. אני עסוק בדברים אחרים".
לב, בן 42, בוגר להקת בת דור, חזר ארצה אחרי שהות ממושכת בהולנד ובעיקר בגרמניה, שם ניהל את בלט האופרה היוקרתי של שטוטגרט. עבודתו הראשונה בארץ "Second Count" תעלה ביום שלישי הקרוב במרכז ז'ארא ככר בירושלים, עם להקת המחול של תמרה מיאלניק שהוא גם ניהל אמנותית. הבכורה התל אביבית של המופע תהיה ב-28 בפברואר במרכז סוזן דלל. "הרעיון של המופע", אומר לב, "הוא מעין ספירת מלאי, בגלל זה השם ספירה שנייה, או נוספת, של העבודות שלי עד כה. זו התכוננות לאחור אל התקופה שחייתי ויצרתי באירופה, וקדימה אל התקופה שאני מקווה שתתחיל עכשיו, שבה אחיה ואצור בישראל. זה מתבטא במופע גם ברמה הצורנית, בנגיעות רבות של בלט קלאסי שהוא האבא והאמא של כל התנועה ושל כל המחול שממנו באתי, אבל גם בהרבה פרשנות מודרנית

קיצונית מופשטת ואישית יותר, שזה המקום שאלי אני הולך. במופע יש פעמים רבות רקדן אחד שרוקד אחרת משאר הקבוצה. הוא כאילו מנסה להשתלב אך לא מצליח, וכל הזמן הוא והקהל נוכחים בשונות שלו. זו במידה רבה התחושה שלי. 20 שנה הייתי כאילו חלק, אבל בעצם תמיד חזר באירופה, ועכשיו אני כאילו חלק, אבל עדיין זר בישראל".
קשה לחזור מארץ מושפעת תקציבי התרבות?
 "כן. במושב הזה שם יותר נוח. אבל חזרתי מסיבות אישיות. התאהבתי בישראלית, ואחרי תקופה של חיים על הקו ישראל-גרמניה החלטתי לחזור. אבל המחול בארץ התקדם פלאים בשני העשורים שלא הייתי פה. עזבתי בדיוק כשאחד נהרין התחיל לנהל את בת-שבע, והוא הפך אותה לאימפריה. גם כמובנים אירופיים ישראל היא כיום חלק חשוב ובלתי נפרד מכל פסטיבל חשוב בעולם ומכל תמונת מחול עולמית שתרכיב. יש פה ממש פריחה ואני אופטימי מאוד לגבי התחום".
זה דבר שלא פוגשים כל יום. איש תרבות ישראלי אופטימי.
 "כן, מה? (צוחק) ברור שמבחינה רחבה יותר התרבות בישראל עוברת תקופה קשה. החקיקות האנטי דמוקרטיות, קיצוצים בכל מקום. אבל בהיבט של יצירה תרבותית איכותית, בהרבה מקרים דווקא הקשיים והאתגרים מתדלקים את העשייה ומדרבנים את ההעזה והיצירתיות. זאת בניגוד למקומות שבהם הנוחות גורמת לסוג של שובע ושעמום. אז כן, למרות הכל אני אופטימי". ♦

"העדפתי להראות פנים אחרות של ישראל. כאלו שיודעות להפריד בין המוזיקה לבין האדם"